

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Energiemarkt

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum
20 januari 2025

Kenmerk
DGKE-DE / 96654179

nota

Kamerbrief voortgangsupdate routekaart
energieopslag 2024

Kopie aan

[Redacted list of recipients]

Parafenroute

[Redacted signature and routing information]

Bijlage(n)

Bijlage 1 Actietabel routekaart
energieopslag 2024

Bijlage 2 Informatiefolder
Batterijen voor provincies en
gemeenten

Aanleiding

Op 7 juni 2023 heeft de Minister voor Klimaat en Energie de Tweede Kamer geïnformeerd over de stand van zaken middels de routekaart energieopslag. Bijgaande Kamerbrief en actietabel bieden de Tweede Kamer een voortgangsupdate. Bijgaande informatiefolder batterijen voor provincies en gemeenten is bedoeld om decentrale overheden te helpen met de ruimtelijke inpassing van grote batterijen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud en verzending van deze stukken aan de Tweede Kamer en daartoe de Kamerbrief te ondertekenen.

Kernpunten

- De routekaart energieopslag bevat de acties die moeten worden uitgevoerd om energieopslag in Nederland te bevorderen, passend bij de verwachte (belangrijke) rol ervan in het energiesysteem. In de routekaart van 2023 zijn bijna 70 acties in kaart gebracht, waarvan inmiddels de helft is afgerond of bijna afgerond. In de voortgangsupdate is ook een aantal nieuwe acties geformuleerd. Hiermee komt de teller op 50 nog af te ronden acties. Alle acties zijn te vinden in Bijlage 1.
- Energieopslag wordt in de routekaart onderverdeeld in elektriciteits-, moleculen- en warmteopslag. In deze voortgangsupdate wordt herbevestigd dat alle drie benodigd zijn omdat ze elkaar goed aanvullen.

- Behalve aan de belangrijkste acties wordt in deze Kamerbrief ook aandacht besteed aan de visievorming omtrent het Nederlandse beleid.

Toelichting

Belangrijkste updates routekaart energieopslag

Enkele voorbeelden van acties hebben die in 2024 een update hebben gekregen:

- In navolging van het Programma Energiehoofdstructuur (PEH), werkt KGG samen met VRO, IPO, VNG en TenneT aan een ruimtelijk beleidskader voor grote batterijen. Hierbij voert TenneT gesprekken met de provincies over waar grootschalige batterijen mogelijk gewenst zijn (acties 4 en 5).
- KGG onderzoekt maatregelen middellange en lange termijn energieopslag (ook bekend als Long Duration Energy Storage, LDES) te stimuleren, omdat het grote maatschappelijke waarde heeft (acties 8 en 21).
- KGG is bezig met het creëren van een programmatische aanpak voor opschaling grootschalige ondergrondse waterstofopslag en verkent hoe financiële zekerheid voor opslag in zoutcavernes kan worden gegarandeerd (acties 35 en 41).
- In het Ontwikkelperspectief duurzame warmtebronnen is een visie ontwikkeld voor warmteopslag in het energiesysteem (actie 51).

Enkele voorbeelden van nieuwe acties die zijn gedefinieerd:

- KGG doet onderzoek naar netcongestieneutrale randvoorwaarden voor thuis- en buurtbatterijen (actie 78).
- KGG en CBS zijn in gesprek over het verbeteren van de monitoring van elektriciteitsopslag (acties 79 en 81).
- KGG is met de Topsector Energie in gesprek over het verbeteren van scenariomodellen waarmee de marktpotentie van elektriciteits-, moleculen- en warmteopslag kan worden bepaald (acties 18, 38 en 64).

Vervolg Routekaart Energieopslag

- Met deze Kamerbrief geeft het kabinet aan hoe het staat met het opvolgen van de gedefinieerde acties, waarvan het grootste deel door KGG en RVO wordt opgevolgd en, waarvan het grootste deel door KGG en RVO wordt opgevolgd en overige acties (mede) door onder andere IenW, VRO, RWS, ACM, NEN, NBNL, TenneT en andere netbeheerders.
- Bij het opvolgen en monitoren van de acties wordt zoveel als mogelijk gebruik maakt van bestaande overlegstructuren om zo efficiënt mogelijk te werken.
- Gezien de snelle ontwikkelingen zou een volgende voortgangsupdate omtrent de routekaart energieopslag in de tweede helft van 2025 gepast zijn.